

OPŁATY i FUNDUSZE

w ochronie środowiska

VERLAG
DASHÖFER

Literatura fachowa
dla firm i instytucji

AKTUALNOŚCI • PORADY PRAWNE • TEMAT NUMERU • FINANSE • PYTANIA I ODPOWIEDZI

Nr 1 styczeń 2007

Miesięczny serwis informacyjno-doradczy

www.dashofer.pl

Spis treści:

■ Aktualności

Zmiany w prawie	1
Nowe prawo	2
Ważne terminy	3

■ Porady prawne

Sprzęt elektryczny i elektroniczny – opłaty rejestrowe i zabezpieczenie finansowe	3
Stawki opłat i kar za odprowadzanie ścieków i pobór wód w 2007 r.	7

■ Temat numeru

Opłaty za usunięcie drzewa lub krzewu	8
---------------------------------------	---

■ Finanse

Finansowanie melioracji	12
Opłata produktowa. Zmiany w prawie od 1 stycznia 2007 r.	15

■ Pytania i odpowiedzi 18

§ Aktualności

Zmiany w prawie

Więcej za korzystanie ze środowiska

Od 1 stycznia 2007 r. rosną stawki opłat za korzystanie ze środowiska. Zmiana wynika nie z rozporządzenia, ale z obwieszczenia Ministra Środowiska, zamieszczonego w Monitorze Polskim (MP z 2006 r. Nr 71, poz. 714).

Uległy podwyższeniu górne jednostkowe stawki opłat za korzystanie ze środowiska na 2007 rok w stopniu odpowiadającym średniorocznemu wskaźnikowi wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, którą korzystający ze środowiska wnosi na rachunek urzędu marszałkowskiego:

- 1) górne jednostkowe stawki opłat za korzystanie ze środowiska, zawarte w załączniku nr 1 do obwieszczenia;
- 2) jednostkowe stawki opłat za korzystanie ze środowiska zawarte w załączniku nr 2 do obwieszczenia.

Kary

Wprowadzono wyższe kary za zanieczyszczanie środowiska. Podmiot korzystający ze środowiska ponosi opłaty podwyższone w przypadku braku wymaganego pozwolenia na:

- 1) wprowadzanie do powietrza gazów lub pyłów;
- 2) pobór wód lub wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi.

Do końca grudnia 2006 r. opłaty podwyższone za korzystanie ze środowiska były o 100% wyższe od normalnych opłat za korzystanie ze środowiska. W 2007 i 2008 r. trzeba będzie płacić o 200% więcej. Od 2009 r. opłaty będą wynosiły o 500% więcej.

Pomiar emisji zanieczyszczeń

Opłaty za zanieczyszczanie powietrza przez samochody i maszyny robocze wnoszą się na konto urzędu marszałkowskiego właściwego dla siedziby firmy. Natomiast opłaty za

Szanowni Czytelnicy!

Witam w Nowym Roku i z przyjemnością oddaję w Państwa ręce kolejny numer serwisu informacyjno-doradczy „Opłaty i fundusze w ochronie środowiska”.

Wraz ze zmianą kalendarza na rok 2007 r. weszły w życie nowe rozporządzenia i ustawy regulujące kwestię wysokości, naliczania i uiszczania opłat przez podmioty korzystające ze środowiska. Na omówienie zaistniałych zmian prawnych w zakresie opłat za korzystanie ze środowiska

poświęciliśmy znaczną część niniejszego wydania serwisu. Informacje na ten temat znajdują Państwo nie tylko w dziale Aktualności. Tę kwestię poruszamy także w artykule dotyczącym naliczania stawek opłat i kar za odprowadzanie ścieków i pobór wód oraz w artykule omawiającym zagadnienie opłaty produktowej w 2007 r.

Szczególnej uwadze polecam artykuł dotyczący opłat za usuwanie drzew i krzewów. W artykule odpowiadamy na pytania, kiedy usunięcie drzewa lub krzewu wymaga zezwolenia, co należy zrobić, aby uzyskać takie zezwolenie, jakie obowiązują terminy uiszczania opłat i jakie kary grożą za działanie bez koniecznego zezwolenia.

Zachęcam do lektury bieżącego wydania i liczę, że treść artykułów okaże się Państwu przydatna. Dziękuję za nadesłane przez Państwa sugestie dotyczące serwisu. Nasi eksperci czekają na kolejne Państwa pytania i sugestie, które pozwolą na bieżąco dostosowywać serwis do Państwa potrzeb.

Z wyrazami szacunku
Wydawnictwo Verlag Dashofer

Aleksandra Morawiec

Aleksandra Morawiec
Redaktor odpowiedzialna
e-mail: morawiec@dashofer.pl
tel. (0-22) 559 36 84

zanieczyszczenia ze źródeł stacjonarnych (np. z kotłów centralnego ogrzewania) wnosi się na konto urzędu właściwego dla miejsca, w którym znajduje się taka instalacja. Od 29 lipca 2007 r. firmy, które mają obowiązek prowadzić pomiary emisji zanieczyszczeń do środowiska albo muszą zapewniać odpowiednie warunki korzystania ze środowiska, będą musiały wykonywać pomiary w laboratoriach spełniających odpowiednie warunki, czyli mających certyfikat systemu jakości albo certyfikat akredytacji (zgodnie z Ustawą o systemie oceny

zgodności). Obowiązkowe będą więc dla nich uprawnienia do badania odpowiednich właściwości substancji i preparatów zgodnie z Ustawą o substancjach i preparatach chemicznych. W przypadku gdy dana instalacja wymaga prowadzenia pomiarów ciągłych, prowadzący ją (właściciel, użytkownik) powinien zapewnić automatyczny zapis wyników tych pomiarów.

Pozwolenie zintegrowane

Następna grupa przedsiębiorstw musi uzyskać do 30 kwietnia 2007 r.

pozwolenia zintegrowane dla swoich instalacji. Pozwolenia trzeba uzyskać dla pieców koksowniczych, niektórych składowisk, wielu zakładów metalurgicznych, m.in. niektórych kuźni, zakładów galwanizacyjnych, odlewni, a także instalacji do powierzchniowej obróbki metali lub tworzyw sztucznych. Wskazany termin dotyczy zakładów, które rozpoczęły produkcję przed 31 października 2000 r. Określa go rozporządzenie w sprawie późniejszych terminów do uzyskania pozwolenia zintegrowanego (Dz.U. z 2003 r. Nr 177, poz. 1736). ■

Nowe prawo

Jakie akty prawne związane z opłatami za korzystanie ze środowiska weszły w życie 1 stycznia 2007 roku?

- **Oplata produktowa: wzór rocznego sprawozdania**
1 stycznia 2007 r. wchodzi w życie Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 listopada 2006 r. w sprawie wzoru rocznego sprawozdania o wysokości należnej opłaty produktowej (Dz.U. Nr 226, poz. 1654).
- **Oplata produktowa: stawki opłat**
1 stycznia 2007 r. wchodzi w życie Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie stawek opłat produktowych (Dz.U. Nr 225, poz. 1645).
- **Oplata produktowa: wzór sprawozdania**
1 stycznia 2007 r. wchodzi w życie Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 listopada 2006 r. w sprawie wzoru sprawozdania o wielkościach wprowadzonych na rynek krajowy opakowań i produktów, osiągniętych wielkościach odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i poużytkowych oraz wpływach z opłat

produktowych (Dz.U. Nr 220, poz. 1611).

- **POŚ: stawki opłat za korzystanie ze środowiska na rok 2007**
Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 4 października 2006 r. w sprawie wysokości stawek opłat za korzystanie ze środowiska na rok 2007 (M.P. z 17 października 2006 r. Nr 71, poz. 714).
- **Biopaliwa:** 1 stycznia 2007 r. wejdzie w życie Ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz.U. z 2006 r. Nr 169, poz. 1200).
- **Prawo wodne: stawki opłat eksploatacyjnych**
Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 20 listopada 2006 r. w sprawie wysokości stawek należności za korzystanie ze śródlądowych dróg wodnych oraz śluz i pochylni na rok 2007 (M.P. Nr 85, poz. 868).
- **Prawo geologiczne i górnicze: stawki opłat eksploatacyjnych**
1 stycznia 2007 r. wchodzi w życie Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2006 r. w sprawie stawek opłat eksploatacyjnych (Dz.U. Nr 214, poz. 1574).
- **Prawo geologiczne i górnicze: zmiana ustawy**

1 stycznia 2007 r. wchodzi w życie Ustawa z dnia 24 sierpnia 2006 r. o zmianie Ustawy – Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. Nr 190, poz. 1399).

- **Biopaliwa: Ustawa o biokomponentach i biopaliwach ciekłych**
1 stycznia 2007 r. wchodzi w życie Ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (Dz.U. Nr 169, poz. 1199).

Projekt

Dnia 19 grudnia 2006 r. Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy o zapobieganiu i naprawie szkód w środowisku, przedłożony przez Ministra Środowiska.

Nowe przepisy mają zapewnić realizację założenia, że zanieczyszczający środowisko powinien za to zapłacić. Projekt ustawy określa zasady odpowiedzialności za naprawę takich szkód. Z powodu niewywiązywania się sprawców zanieczyszczeń z tego obowiązku instytucje publiczne ponoszą straty w wysokości od 25 do 125 mln zł rocznie.

Nowe prawo przewiduje, że osoby poszkodowane lub inne zainteresowane strony (np. organizacje ekologiczne) będą mogły zgłaszać zaist-

niałe szkody do organów ochrony środowiska. W przypadku, gdy nie będzie można rozpoznać sprawcy lub nie będzie można wobec niego rozpocząć egzekucji, naprawą szkody zajmie się wojewoda. Na nim będzie ciążyć również obowiązek

podjęcia działań w przypadku wystąpienia zagrożenia życia lub zdrowia ludzi albo pojawienia się nieodwracalnych szkód w środowisku. Jeśli zagrożenie zostanie wywołane przez organizmy genetycznie zmodyfikowane, organem

odpowiedzialnym będzie Minister Środowiska.

Do zadań Głównego Inspektora Ochrony Środowiska będzie należeć prowadzenie rejestru zagrożeń i szkód w środowisku. ■

Ważne terminy

31 stycznia 2007 r. należy uiścić półroczną opłatę za korzystanie ze środowiska w II półroczu 2006 r. za:

- 1) wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza,
- 2) wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi,
- 3) pobór wód,
- 4) składowanie odpadów (dotyczy składowisk).

Opłatę należy uiścić na rachunek właściwego urzędu marszałkowskiego za emisję z silników do właściwego urzędu marszałkowskiego ze względu na miejsce rejestracji podmiotu, pozostałe opłaty do właściwego ze względu na miejsce

korzystania ze środowiska.

Do **31 stycznia 2007 r.** wszyscy korzystający ze środowiska mają obowiązek przedstawić **wykaz z informacjami wykorzystywanymi do ustalenia opłat za korzystanie ze środowiska w poprzednim półroczu**. Wykaz należy złożyć do

- urzędu marszałkowskiego właściwego ze względu na miejsce rejestracji podmiotu – za emisję z silników,
- WIOŚ – tylko opłaty za emisję do powietrza, pobór wody, ścieki,
- gminy (wójt, burmistrz, prezydent miasta) – tylko opłaty za składowanie odpadów,

➤ urzędu marszałkowskiego właściwego ze względu na miejsce korzystania ze środowiska – pozostałe opłaty.

Do **15 lutego 2007 r.** podmioty prowadzące stacje demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji mają obowiązek złożyć **roczne sprawozdanie** do NFOŚiGW oraz wojewody.

28 lutego 2007 r. upływa termin uiszczenia **opłaty rocznej** na 2007 r. przez podmioty wpisane do rejestru wprowadzającego sprzęt elektryczny. Opłatę wnosi się na odrębny rachunek GIOŚ. ■

Porady prawne

Sprzęt elektryczny i elektroniczny – opłaty rejestrowe i zabezpieczenie finansowe

Obowiązek rejestracji podmiotów uczestniczących w systemie gospodarki użytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym został nałożony na Państwa członkowskie w Dyrektywie 2002/96/EC z dnia 27 stycznia 2003 r. o użytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (WEEE).

Ustawa o użytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz.U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1495) dokonuje transpozycji powyższej dyrektywy do prawa polskiego. Weszła ona w życie 21 października 2005 r., przy czym wiele przepisów wejdzie w terminie późniejszym, np. 1 stycznia 2008 r. – w zakresie uzyskiwania poziomów

odzysku i recyklingu, 1 stycznia 2009 r. – w zakresie zaliczania ponownego użycia użytego sprzętu do poziomów odzysku i recyklingu.

Ustawa ta, podobnie jak dyrektywa 2002/96/WE, wprowadza zasadę rozszerzonej odpowiedzialności producenta, tzn. producent jest odpowiedzialny nie tylko za odpady, które powstają w trakcie procesu produkcyjnego, ale również za te, które powstają z produktów po zakończeniu ich użytkowania.

WAŻNE!

Ustawa określa:

- 1) wymagania, jakim powinien odpowiadać sprzęt elektroniczny i elektryczny,

- 2) zasady postępowania ze użytym sprzętem w celu zapewnienia ochrony zdrowia i życia ludzi,
- 3) stawia za cel ograniczenie ilości odpadów powstałych ze sprzętu oraz zapewnienie odpowiedniego poziomu zbierania, odzysku i recyklingu użytego sprzętu.

Ustawa zawiera kilka definicji, określa np. **sprzęt** jako urządzenia, których prawidłowe działanie jest uzależnione od dopływu prądu elektrycznego lub od obecności pól elektromagnetycznych, oraz mogące służyć do wytwarzania, przesyłu lub pomiaru prądu elektrycznego lub pól elektromagnetycznych i zaprojektowane do użytku przy napięciu elektrycznym nieprzekraczającym

1 000 V dla prądu zmiennego oraz 1 500 V dla prądu stałego, zaliczone do grup sprzętu określonych w załączniku nr 1 do ustawy. Grupy tego sprzętu są następujące:

- 1) Wielkogabarytowe urządzenia gospodarstwa domowego;
- 2) Małogabarytowe urządzenia gospodarstwa domowego;
- 3) Sprzęt teleinformatyczny i telekomunikacyjny;
- 4) Sprzęt audiowizualny;
- 5) Sprzęt oświetleniowy;
- 6) Narzędzia elektryczne i elektroniczne, z wyjątkiem wielkogabarytowych, stacjonarnych narzędzi przemysłowych;
- 7) Zabawki, sprzęt rekreacyjny i sportowy;
- 8) Przyrządy medyczne, z wyjątkiem wszystkich wszczepialnych i skażonych produktów;
- 9) Przyrządy do nadzoru i kontroli;
- 10) Automaty do wydawania.

Do każdej z tych grup zostały przykładowo wskazane rodzaje sprzętu.

Rejestr

W Rozdziale 2. ustawy znajdują się obowiązki Inspekcji Ochrony Środowiska. Jednym z nich jest prowadzenie rejestru. Z przepisów wynikają obowiązki zarówno dla organu prowadzącego rejestr, jak i podmiotów biorących udział w systemie gospodarowania zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym.

Rejestr obejmuje następujące dane:

- 1) wprowadzających sprzęt;
- 2) zbierających zużyty sprzęt;
- 3) prowadzących zakłady przetwarzania;
- 4) prowadzących działalność w zakresie recyklingu;
- 5) prowadzących działalność w zakresie innych niż recykling procesów odzysku;
- 6) organizacji odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Przedsiębiorcy wskazani w pkt 1-5, przed rozpoczęciem działalności

w zakresie:

- 1) wprowadzania sprzętu,
- 2) zbierania zużytego sprzętu,
- 3) przetwarzania,
- 4) recyklingu,
- 5) innych niż recykling procesów odzysku

są zobowiązani złożyć do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska wniosek o wpis do rejestru.

Z kolei organizacja odzysku sprzętu elektrycznego składa ww. wniosek w terminie 14 dni od uzyskania wpisu do KRS. Gdy przedsiębiorca wykonuje działalność w więcej niż jednym zakresie, wymagane jest złożenie tylko jednego wniosku, ale musi on zawierać wszystkie wymagane prawem dane dla wniosków o wpis do rejestru w zakresie wykonywanej działalności. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia

dokonyje się na odrębny rachunek Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Funkcjonowanie w Rejestrze przedsiębiorcy z tej grupy wymaga wpłaty opłaty rocznej w terminie do końca lutego każdego roku, z tym że nie uiszcza się jej w roku, w którym została dokonana opłata rejestracyjna.

Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie wysokości stawek opłaty rejestrowej oraz opłaty rocznej z dnia 19 stycznia 2006 r. (Dz.U. z 2006 r. Nr 17, poz. 139) określa wysokość stawki opłaty rejestrowej oraz wysokość stawki opłaty rocznej. Zgodnie z załącznikiem „**Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny. Opłata rejestrowa; Wysokość stawki opłaty rejestrowej oraz wysokość stawki opłaty rocznej**” opłaty te wynoszą:

Lp.	Roczny obrót netto* wprowadzającego sprzęt	Stawki opłaty rejestrowej i opłaty rocznej [zł]	
		dla mikro-przedsiębiorców	dla pozostałych przedsiębiorców
1	poniżej 500 000 zł	50	500
2	od 500 000 zł do 5 000 000 zł	100	2 000
3	powyżej 5 000 000 zł	200	7 500

* Przez roczny obrót netto rozumie się obrót netto ze sprzedaży sprzętu elektrycznego i elektronicznego w poprzednim roku obrotowym.

6 stycznia 2006 r. w sprawie wzoru wniosku o wpis do rejestru oraz wzoru wniosku o zmianę wpisu do rejestru, a także sposobu ich przekazywania (Dz.U. Nr. 6, poz. 38) przedstawia wzory wniosków dla poszczególnych rodzajów podmiotów podlegających przepisom ustawy. Wniosek może być przekazany w formie pisemnej lub w formie dokumentu elektronicznego opatrzonego bezpiecznym podpisem elektronicznym.

Opłaty rejestrowe i zabezpieczenia finansowe

Wpis do rejestru odbywa się pod warunkiem uiszczenia opłaty przez wprowadzającego sprzęt. Wpłaty

Status przedsiębiorcy określa się zgodnie z rozdziałem 7. (art. 104-107) Ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.

Opłaty te stanowią koszt uzyskania przychodu przedsiębiorcy zgodnie z art. 23 ust. 1, pkt 16c Ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych i art. 16 ust. 1, pkt 19c Ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych.

Zabezpieczenie finansowe

Wprowadzający sprzęt w przypadku:

- 1) niezawarcia umowy z organizacją odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- 2) wygaśnięcia lub rozwiązania

umowy z organizacją odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego,

- 3) otwarcia likwidacji lub ogłoszenia upadłości organizacji odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego

jest zobowiązany do wniesienia zabezpieczenia finansowego na dany rok kalendarzowy, przeznaczonego na sfinansowanie zbierania, przetwarzania, odzysku, w tym recyklingu, i unieszkodliwiania zużytego sprzętu pochodzącego z gospodarstw domowych, powstałego z tego samego rodzaju sprzętu, określonego w załączniku nr 1 do ustawy, który został przez niego wprowadzony.

Podstawę obliczenia wysokości zabezpieczenia finansowego stanowi w przypadku:

- 1) wprowadzającego sprzęt, który nie jest wpisany do rejestru – masa sprzętu, który zamierza wprowadzić w danym roku kalendarzowym;
- 2) wprowadzającego sprzęt wpisanego do rejestru – masa sprzętu wprowadzonego w poprzednim roku kalendarzowym.

WAŻNE!

Wysokość zabezpieczenia finansowego oblicza się jako iloczyn stawki opłaty produktowej, dotyczącej recyklingu zużytego sprzętu, oraz masy sprzętu w kg.

UWAGA!

Stawki opłat produktowych zostały określone w załączniku do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 25 stycznia 2006 r. w sprawie szczegółowych stawek opłat produktowych dla sprzętu (Dz.U. Nr. 19, poz. 152), **które będzie obowiązywać z dniem 1 stycznia 2008 r. Do obliczenia zabezpieczenia finansowego stawki opłat z tego rozporządzenia stosuje się już od 1 stycznia 2006 r.** stawki:

- dla grupy 5 rodzaje 205 sprzętu z zał. nr 1 do ustawy – 18 złotych za 1 kg sprzętu,

- dla pozostałych grup sprzętu z zał. nr 1 do ustawy – 1,8 złotych za 1 kg sprzętu.

Zabezpieczenie finansowe może mieć formę:

- 1) depozytu wpłacanego na odrębny rachunek bankowy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
- 2) umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wprowadzającego sprzęt za niewykonanie obowiązku zbierania, przetwarzania, odzysku, w tym recyklingu, i unieszkodliwiania zużytego sprzętu oraz złożenia polisy lub innego dokumentu potwierdzającego zawarcie tej umowy do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
- 3) gwarancji bankowej złożonej do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, o której mowa w pkt 2, albo **gwarancja bankowa**, o której mowa w pkt 3, powinny stwierdzać, że w przypadku niewykonania obowiązku zbierania, przetwarzania, odzysku, w tym recyklingu, i unieszkodliwiania zużytego sprzętu, zakład ubezpieczeń albo bank ureguje zobowiązania na rzecz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

W przypadku wnoszenia zabezpieczenia finansowego w formie umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej lub gwarancji bankowej gwarantem może być wyłącznie instytucja finansowa upoważniona do gwarantowania długu celnego. Wskazanie tych instytucji określa Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 19 sierpnia 2004 r. w sprawie wykazu gwarantów uprawnionych do udzielenia gwarancji składanych jako zabezpieczenie pokrycia kwot wy-

nikających z długów celnych (Dz.U. Nr. 194, poz. 1987).

Postępowanie rejestrowe – dalsze kroki

Dokonanie wpisu do rejestru wiąże się z nadaniem numeru rejestrowego, który wprowadzający powinien umieszczać na fakturach i innych dokumentach sporządzanych w związku z wykonywaniem działalności gospodarczej.

W przypadku zakończenia działalności, przedsiębiorca jest zobowiązany złożyć do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w terminie 7 dni od dnia trwałego zaprzestania wykonywania tej działalności wniosek o wykreślenie z rejestru. Ustawa przewiduje również wykreślenie przedsiębiorcy z rejestru dokonywane z urzędu, w drodze decyzji GIOŚ w przypadku:

- 1) nieuiszczenia przez wprowadzającego sprzęt stałej opłaty rocznej,
- 2) cofnięcia lub wygaśnięcia decyzji związanej z gospodarką odpadami,
- 3) niewniesienia zabezpieczenia finansowego w wymaganej wysokości.

Obowiązki wprowadzającego sprzęt są następujące:

- 1) Umieszczać numer rejestrowy na fakturach i innych dokumentach sporządzanych w związku z wykonywaniem działalności gospodarczej.
- 2) Dołączyć do tego sprzętu informację dotyczącą:
 - a) zakazu umieszczania zużytego sprzętu łącznie z innymi odpadami, wraz z wyjaśnieniem znaczenia oznakowania, którego wzór jest określony w załączniku nr 3 do ustawy,
 - b) potencjalnych skutków dla środowiska i zdrowia ludzi wynikających z obecności składników niebezpiecznych w sprzęcie,
 - c) masy sprzętu,

- a także jest zobowiązany informować o:
- a) systemie zbierania zużytego sprzętu;
 - b) roli, jaką gospodarstwo domowe spełnia w przyczynieniu się do ponownego użycia i odzysku, w tym recyklingu, zużytego sprzętu.
- 3) Umieścić na sprzęcie oznakowanie, którego wzór jest określony w załączniku nr 3 do ustawy.
 - 4) Sporządzać i przedkładać Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska, w terminie do 15 dnia miesiąca następującego po kwartale, w którym nastąpiło wprowadzenie sprzętu, sprawozdania o ilości i masie wprowadzonego sprzętu, z podziałem na grupy i rodzaje sprzętu, określone w załączniku nr 1 do ustawy, z wyszczególnieniem danych o rodzaju i masie baterii i akumulatorów stosowanych na potrzeby działania sprzętu.
 - 5) Może przekazać sprzedawcom detalicznym i sprzedawcom hurtowym informację o wysokości kosztów gospodarowania odpadami, obejmujących koszty zbierania, przetwarzania, recyklingu albo innego niż recykling procesu odzysku i unieszkodliwiania zużytego sprzętu.
 - 6) Opracować przeznaczoną dla prowadzących zakłady przetwarzania informację, dotyczącą ponownego użycia i przetwarzania zużytego sprzętu, w terminie 12 miesięcy od dnia wprowadzenia nowego typu sprzętu.
 - 7) Przekazać prowadzącemu zakład przetwarzania informację, o której mowa w pkt 6, w terminie 7 dni od dnia złożenia wniosku o udzielenie informacji.
 - 8) Wprowadzający sprzęt przeznaczony dla gospodarstw domowych jest zobowiązany do zorganizowania i sfinansowania odbierania od prowadzących punkty zbierania zużytego sprzętu, przetwarzania, odzysku, w tym recyklingu, i unieszkodliwiania zużytego sprzętu pochodzącego z gospodarstw domowych.
 - 9) Wprowadzający sprzęt inny niż przeznaczony dla gospodarstw domowych jest zobowiązany do zorganizowania i sfinansowania zbierania, przetwarzania, odzysku, w tym recyklingu, i unieszkodliwiania zużytego sprzętu pochodzącego od użytkowników innych niż gospodarstwa domowe:
 - a) powstałego ze sprzętu wprowadzonego przez niego na terytorium kraju po dniu 13 sierpnia 2005 r.;
 - b) powstałego ze sprzętu wprowadzonego przez niego na terytorium kraju do dnia 13 sierpnia 2005 r., jeżeli zużyty sprzęt jest zastępowany przez sprzęt tego samego rodzaju, co sprzęt dostarczony przez tego wprowadzającego, przy czym finansowanie zbierania, przetwarzania, odzysku, w tym recyklingu, i unieszkodliwiania tego sprzętu może być również ponoszone przez jego użytkownika w zakresie określonym w umowie zawartej między wprowadzającym sprzęt i użytkownikiem.
 - 10) Wprowadzający sprzęt jest zobowiązany do sporządzenia i przedłożenia Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska:
 - a) do 30 dnia miesiąca następującego po kwartale sprawozdania o masie zużytego sprzętu zebranego, poddanego przetwarzaniu, odzyskowi, w tym recyklingowi, oraz unieszkodliwianiu;
 - b) do dnia 31 marca po roku, w którym nastąpiło zebranie lub odzysk, w tym recykling, zużytego sprzętu, sprawozdania o osiągniętych poziomach zbierania, odzysku i recyklingu zużytego sprzętu.
 - 11) Prowadzić dodatkową ewidencję obejmującą informacje dotyczące ilości i masy wprowadzonego sprzętu oraz obliczać osiągnięte poziomy odzysku i recyklingu zużytego sprzętu na podstawie dodatkowej ewidencji oraz zaświadczeń o zużytym sprzęcie i te dokumenty przechowywać przez 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, którego dotyczą.
 - 12) Zapewnić sieć zakładów przetwarzania o zdolnościach przetwórczych umożliwiających przetworzenie zebranego zużytego sprzętu, obejmującą terytorium kraju.
 - 13) Sporządzić i przedłożyć Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska, w terminie do dnia 31 marca każdego roku, wykaz zakładów przetwarzania, które tworzyły jego sieć zakładów przetwarzania, zawierającego dane wskazane w ustawie.
 - 14) Wprowadzający sprzęt określony w grupie 5. rodzaje 2-5, w załączniku nr 1 do ustawy jest zobowiązany do przekazania, w drodze umowy, organizacji odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego obowiązków określonych w ustawie, z wyłączeniem obowiązków wskazanych w ustawie.

Obowiązki użytkownika sprzętu

- 1) Użytkownik sprzętu przeznaczonego dla gospodarstw domowych jest zobowiązany do oddania zużytego sprzętu zbierającemu zużyty sprzęt.
- 2) Zabrania się umieszczania zużytego sprzętu łącznie z innymi odpadami.

Ustawa reguluje również obowiązki:

- zbierającego zużyty sprzęt,
- prowadzącego zakład przetwarzania,
- prowadzącego działalność w zakresie recyklingu oraz prowadzącego działalność w zakresie innych niż recykling procesów odzysku.

Paulina Grabowska

 Porady prawne

Stawki opłat i kar za odprowadzanie ścieków i pobór wód w 2007 r.

Do 31 stycznia 2007 r. każdy podmiot korzystający ze środowiska jest zobowiązany przekazać informację i wnieść opłaty za korzystanie ze środowiska do Urzędu Marszałkowskiego. Osoby fizyczne, niebędące przedsiębiorcami, ponoszą opłaty za korzystanie ze środowiska w zakresie, w jakim korzystanie wymaga pozwolenia wodnoprawnego na pobór wód. Każdy przedsiębiorca ustala opłaty we własnym zakresie i wnosi je na rachunek Urzędu Marszałkowskiego, właściwego ze względu na miejsce korzystania ze środowiska.

Opłaty ustala się według stawek obowiązujących w okresie, w którym korzystanie ze środowiska miało miejsce. Opłaty za pobór wody i wprowadzanie ścieków wnosi się do końca miesiąca następującego po upływie każdego półrocza, zaś opłatę zryczałtowaną za odprowadzanie ścieki, pochodzące z chowu lub hodowli ryb innych niż łososiowate lub innych organizmów wodnych, wnosi się w terminie do 30 czerwca za okres od 1 maja poprzedniego roku do 30 kwietnia roku, w którym wnosi się opłatę. Podmioty w terminach wnoszenia opłat przedkładają marszałkowi województwa wykazy zawierające informacje i dane o zakresie korzystania ze środowiska, wykorzystane do ustalenia wysokości opłat. Ten sam wykaz należy przekazać wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska. Wysokość opłat za pobór wód zależy od ilości i jakości pobranej wody oraz od tego, czy pobrano wodę powierzchniową czy podziemną, a także od jej przeznaczenia. Jeżeli podmiot korzystający ze środowiska prowadzi pomiar ilości wody uzdatnionej różnymi sposobami, za pomocą przyrządów spełniających wymagania prawnej kontroli metrologicznej w rozumieniu ustawy –

Prawo o miarach, opłaty ustala się z uwzględnieniem ilości wody uzdatnionej poszczególnymi sposobami.

Wysokość opłaty za wprowadzenie ścieków zależy od:

- Rodzaju substancji – przez substancje zawarte w ściekach rozumie się także substancje wyrażone jako wskaźniki zawartych w ściekach ich ilości, rodzaju ścieków;
- Temperatury wód (w przypadku wód chłodniczych);
- Wielkości, rodzaju i sposobu zagospodarowania terenu, z którego ścieki są odprowadzane – w odniesieniu do wód opadowych lub roztopowych, ujętych w systemy kanalizacji (z wyjątkiem kanalizacji ogólnospławowej), pochodzące z powierzchni zanieczyszczonych, w tym z centrów miast, terenów przemysłowych i składowych, baz transportowych oraz dróg i parkingów o trwałej nawierzchni;
- Rodzaju substancji zawartych w ściekach i ich ilości albo od wielkości produkcji ryb innych niż łososiowate lub innych organizmów wodnych, wyprodukowanych w obiektach chowu lub hodowli ryb oraz innych organizmów wodnych.

Naliczanie opłat

Podmiot wprowadzający do wód lub ziemi mieszaninę ścieków powstałych w związku z prowadzoną przez niego działalnością handlową, przemysłową, składową, transportową lub usługową ze zmierzoną ilością ścieków pochodzących od innego podmiotu, ustala opłatę jako sumę opłat za poszczególne rodzaje ścieków, uwzględniając ich ilości i rodzaje oraz określone dla nich współczynniki różnicujące. W przy-

padku wprowadzania do wód lub do ziemi ścieków przemysłowych lub komunalnych innych niż bytowe, do opłaty ustalonej według poniższego opisu, dolicza się opłatę za inne substancje zawarte w ściekach.

Opłaty za ścieki wprowadzane do wód lub do ziemi za substancje wyrażone jako wskaźnik BZT5 – pięciodobowego biochemicznego zapotrzebowania tlenu, ChZT – chemicznego zapotrzebowania tlenu, zawiesiny ogólnej, sumy jonów chlorków i siarczanów, ustala się, biorąc pod uwagę wskaźnik, który powoduje opłatę najwyższą.

Opłatę za wody opadowe i roztopowe ponosi się w postaci zryczałtowanej – za powierzchnię utwardzonego terenu. Określenie wielkości powierzchni, na podstawie której obliczamy opłatę za wody opadowe i roztopowe, następuje w oparciu o ewidencję gruntów i budynków. Opłatę za ścieki odprowadzane z chowu lub hodowli ryb oraz innych organizmów wodnych ponosi się za substancje wyrażone wskaźnikiem pięciodobowego biochemicznego zapotrzebowania tlenu, chemicznego zapotrzebowania tlenu oraz zawiesiny ogólnej lub w formie ryczałtu za każde 100 kg przyrostu masy ryb innych niż łososiowate lub innych organizmów w ciągu roku, przy produkcji powyżej 1500 kg z 1 ha powierzchni użytkowej stawu.

Kto może być zwolniony z wnoszenia opłaty?

Niektóre podmioty mogą być zwolnione z ponoszenia opłat i dzieje się tak, gdy pobór wody jest:

- wykorzystywany na potrzeby energetyki wodnej, pod warunkiem zwrotu takiej samej ilości wody, co najmniej nie gorszej jakości,

- dokonywany na potrzeby przetrutów wody,
- powierzchniowej na potrzeby związane z wytwarzaniem energii cieplnej lub elektrycznej w części odpowiadającej ilości tej wody odprowadzanej do odbiornika, pod warunkiem, że pobór ten oraz odprowadzanie wód chłodniczych i wód pochodzących z obiegów chłodzących są zgodne z pozwoleniem,
- na potrzeby nawadniania wodami powierzchniowymi użytków rolnych i gruntów leśnych,
- pochodzącej z odwadniania gruntów, obiektów lub wykopów budowlanych i zakładów górniczych,
- na potrzeby wykorzystywania odwiertów lub otworów strzałowych do badań sejsmicznych przy użyciu płuczki wodnej,
- na potrzeby funkcjonowania pomp ciepłych oraz geotermii, wykorzystujących energię wody podziemnej, pod warunkiem zwrotu do wód podziemnych takiej samej ilości wody, co najmniej nie gorszej jakości,
- na potrzeby chowu lub hodowli

ryb oraz innych organizmów wodnych, pod warunkiem, że pobór ten oraz odprowadzenie wykorzystywanej wody jest zgodne z pozwoleniem.

Podobna sytuacja występuje w przypadku ścieków i z opłat zwolnione jest wprowadzanie:

- do ziemi – ścieków w celu rolniczego wykorzystania, w przypadku posiadania pozwolenia wodnoprawnego na takie wykorzystanie,
- do wód lub do ziemi – wód chłodniczych i wód pochodzących z obiegów chłodzących, jeżeli ich temperatura nie przekracza +26°C albo naturalnej temperatury wody, w przypadku, gdy jest ona wyższa niż +26°C,
- do wód lub do ziemi – wód zasolonych jeżeli wartość sumy jonów chlorków i siarczanów w tych wodach nie przekracza 500 mg/l,
- do wód lub do ziemi – wód wykorzystywanych na potrzeby chowu i hodowli ryb łososiowatych, pod warunkiem, że ilość i rodzaj substancji w nich zawartych nie przekracza wartości

określonych w warunkach wprowadzania ścieków do wód,

- do wód lub do ziemi – wód wykorzystanych na potrzeby chowu i hodowli ryb innych niż łososiowate lub innych organizmów wodnych, o ile produkcja rozumiana jako przyrost masy tych ryb lub tych organizmów w ciągu roku nie przekracza 1500 kg z 1 ha powierzchni użytkowej stawu.

Podmiot korzystający ze środowiska bez wymaganego pozwolenia na pobór wód lub wprowadzenie ścieków do wód lub do ziemi ponosi opłaty podwyższone o 200% w latach 2007-2008, natomiast 500% od 1 stycznia 2009 r.

Ustawa – Prawo ochrony środowiska dopuszcza zwolnienie z obowiązku wnoszenia opłaty podmiotu, u którego ta opłata nie przekracza 400 zł za pobór wód i wprowadzanie ścieków.

Przypominamy Państwu o obowiązku wniesienia do dnia 31 stycznia 2007 r. opłat za korzystanie ze środowiska.

Zbigniew Bieńko

Temat numeru

Opłaty za usunięcie drzewa lub krzewu

Zieleń w otoczeniu człowieka zajmuje miejsce szczególne i dlatego podlega szczególnej ochronie. Usunięcie drzew lub krzewów liczących powyżej 5 lat wymaga zezwolenia wójta, burmistrza lub prezydenta miasta (względnie konserwatora zabytków w przypadku terenów zabytkowych). Nie ma znaczenia, czy są to samosiejki lub rośliny obumarłe rosnące we własnym ogródku, czy na terenie nieruchomości. Warto zatem zapoznać się z podstawowymi zasadami obowiązującymi wszystkich, którzy zamierzają usunąć drzewo lub krzew.

Wycięcie drzewa wiąże się zazwyczaj z koniecznością uzyskania

zgody właściwego organu administracji publicznej. Nie wszyscy muszą jednak spełnić ten obowiązek. Ustawa wprowadziła bowiem pewne zwolnienia.

WAŻNE!

Obowiązku uzyskania zezwolenia nie stosuje się do drzew lub krzewów:

- 1) w lasach;
- 2) owocowych, z wyłączeniem rosnących na terenie nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków oraz w granicach parku narodowego lub rezerwatu przyrody – na obszarach nieobjętych ochroną krajobrazową;
- 3) na plantacjach drzew i krzewów;
- 4) których wiek nie przekracza 5 lat;

- 5) usuwanych w związku z funkcjonowaniem ogrodów botanicznych lub zoologicznych;
- 6) niszczących nawierzchnię i infrastrukturę drogową, ograniczających widoczność na łukach i skrzyżowaniach, z wyłączeniem rosnących na terenie nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków;
- 7) usuwanych na podstawie decyzji właściwego organu z obszarów położonych między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano trasę wału przeciwpowodziowego, z wałów przeciwpowodziowych i terenów w odległości mniej-

- szej niż 3 m od stopy wału;
- 8) które utrudniają widoczność sygnalizatorów i pociągów, a także utrudniają eksploatację urządzeń kolejowych albo powodują tworzenie na torowiskach zasp śnieżnych, usuwanych na podstawie decyzji właściwego organu;
 - 9) stanowiących przeszkody lotnicze, usuwanych na podstawie decyzji właściwego organu.

Oznacza to, że usunięcie drzew lub krzewów, które nie mieszczą się w powyższym katalogu wyjątków, będzie wymagać uzyskania zezwolenia.

Co należy zrobić, aby uzyskać zezwolenie?

1) Złożyć wniosek

Z art. 83 ust. 1 Ustawy o ochronie przyrody wynika, że usunięcie drzew lub krzewów z terenu nieruchomości wymaga zezwolenia wydanego przez wójta, burmistrza albo prezydenta miasta. Zezwolenie na usunięcie drzew lub krzewów z nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków wydaje wojewódzki konserwator zabytków. Zainteresowany musi więc najpierw złożyć odpowiedni wniosek, który uruchamia całą procedurę zmierzającą do wydania decyzji.

WAŻNE!

Wniosek o wydanie zezwolenia powinien zawierać:

- 1) imię, nazwisko i adres albo nazwę i siedzibę posiadacza i właściciela nieruchomości;
- 2) tytuł prawny do władania nieruchomością;
- 3) nazwę gatunku drzewa lub krzewu;
- 4) obwód pnia drzewa mierzonego na wysokości 130 cm;
- 5) przeznaczenie terenu, na którym rośnie drzewo lub krzew;
- 6) przyczynę i termin zamierzonego usunięcia drzewa lub krzewu;

- 7) wielkość powierzchni, z której zostaną usunięte krzewy.

Wydanie zezwolenia na usunięcie drzew lub krzewów na obszarach objętych ochroną krajobrazową w granicach parku narodowego albo rezerwatu przyrody wymaga uzyskania zgody odpowiednio dyrektora parku narodowego albo organu uznającego obszar za rezerwat przyrody.

Jeśli wnioskodawca nie jest właścicielem, a jedynie posiadaczem gruntu – do wniosku należy dołączyć również zgodę właściciela. Jeśli wniosek składa spółka, wniosek ten powinien zostać podpisany zgodnie z reprezentacją spółki, a także należy dołączyć odpis z KRS.

2) Uiszczyć opłatę

Wnioskodawca powinien uiszczyć opłatę skarbową oraz opłatę za usunięcie drzewa.

- a) **Opłata skarbową** za złożenie wniosku wynosi 5 złotych i ew. 50 gr. za każdy załącznik, natomiast za zezwolenie – 76 złotych.
- b) **Opłaty za usunięcie drzewa** nalicza i pobiera organ, który zezwolił na usunięcie. Wysokość wpisywana jest do zezwolenia. Nie jest ona stała. Ustala się ją na podstawie stawki zależnej od obwodu pnia oraz rodzaju i gatunku drzewa. Stawka za usunięcie 1 m² krzewu wynosi 200 złotych.

PAMIĘTAJ!

Opłaty za drzewa usunięte w uzdrowiskach z obszaru ochrony uzdrowiskowej, z nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków oraz terenów zieleni są podwyższone o 100%.

Stawki za wycięcie drzewa podlegają z dniem 1 stycznia każdego roku waloryzacji o prognozowany średnioroczny wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyj-

nych, ogółem przyjęty w ustawie budżetowej.

Opłatę za usunięcie drzew ustala się na podstawie stawki zależnej od obwodu pnia oraz rodzaju i gatunku drzewa. **Stawki opłat za usuwanie drzew nie mogą przekraczać za jeden centymetr obwodu pnia mierzonego na wysokości 130 cm:**

- 1) 270 zł – przy obwodzie do 25 cm;
- 2) 410 zł – przy obwodzie od 26 do 50 cm;
- 3) 640 zł – przy obwodzie od 51 do 100 cm;
- 4) 1000 zł – przy obwodzie od 101 do 200 cm;
- 5) 1500 zł – przy obwodzie od 201 do 300 cm;
- 6) 2100 zł – przy obwodzie od 301 do 500 cm;
- 7) 2700 zł – przy obwodzie od 501 do 700 cm;
- 8) 3500 zł – przy obwodzie powyżej 700 cm.

Jeżeli drzewo rozwidła się na wysokości poniżej 130 cm, każdy pień traktuje się jako odrębne drzewo.

Wydanie zezwolenia może być również uzależnione od przesadzenia drzew lub krzewów w inne miejsce albo zastąpienia ich innymi drzewami lub krzewami. Właściwy organ administracji odracza, na okres 3 lat od dnia wydania zezwolenia, termin uiszczenia opłaty za ich usunięcie. Jeżeli przesadzone albo posadzone w zamian drzewa lub krzewy zachowały żywotność po upływie 3 lat od dnia ich przesadzenia albo posadzenia lub nie zachowały żywotności z przyczyn niezależnych od posiadacza nieruchomości, należność z tytułu ustalonej opłaty za usunięcie drzew lub krzewów podlega umorzeniu przez organ właściwy do naliczania i pobierania opłat.

Termin uiszczenia opłaty

Regułą jest, że uiszczenie opłaty następuje w terminie 14 dni od dnia,

w którym decyzja ustalająca wysokość opłaty stała się ostateczna. W przypadku nieterminowego uiszczenia opłaty, pobiera się odsetki za zwłokę w wysokości odsetek pobieranych za nieterminowe regulowanie zobowiązań podatkowych.

PAMIĘTAJ!

Na wniosek, złożony w ciągu 14 dni od dnia, w którym decyzja, stała się ostateczna, opłatę można rozłożyć na raty lub przesunąć termin jej płatności na okres nie dłuższy niż 3 lata, jeżeli przemawia za tym sytuacja materialna wnioskodawcy.

Decyzje w sprawach rozłożenia opłaty na raty lub przesunięcia terminu płatności podejmuje organ wydający zezwolenie na usunięcie drzew lub krzewów. Jeżeli zaległości w płatności rat wyniosą równowartość trzech kolejnych rat, uiszczenie opłaty staje się wymagane w całości.

Kiedy nie jest obowiązkowe wniesienie opłaty?

Aby uniknąć obowiązku wnoszenia opłaty, wnioskodawca powinien udowodnić, że znajduje się w wyłączeniach wskazanych w art. 86 Ustawy o ochronie przyrody, zgodnie z którym **nie pobiera się opłat za usunięcie drzew:**

- 1) na których usunięcie nie jest wymagane zezwolenie;
- 2) na których usunięcie osoba fizyczna uzyskała zezwolenie na cele niezwiązane z prowadzeniem działalności gospodarczej;
- 3) jeżeli usunięcie jest związane z odnową i pielęgnacją drzew rosnących na terenie nieruchomości wpisanej do rejestru zabudowy;
- 4) które zagrażają bezpieczeństwu ludzi lub mienia w istniejących obiektach budowlanych;
- 5) które zagrażają bezpieczeństwu ruchu drogowego oraz kolejowego albo bezpieczeństwu żeglugi;

- 6) w związku z przebudową dróg publicznych i linii kolejowych;
- 7) które posadzono lub wyrosły na nieruchomości po zakwalifikowaniu jej w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego na cele budowlane;
- 8) z terenów zieleni komunalnej, z parków gminnych, z ogrodów działkowych i z zadrzewień, w związku z zabiegami pielęgnacyjnymi drzew i krzewów;
- 9) które obumarły lub nie rokują szans na przeżycie, z przyczyn niezależnych od posiadacza nieruchomości;
- 10) topoli o obwodzie pnia powyżej 100 cm, mierzonego na wysokości 130 cm, nienależących do gatunków rodzimych, jeżeli zostaną zastąpione w najbliższym sezonie wegetacyjnym drzewami innych gatunków;
- 11) jeżeli usunięcie wynika z potrzeb ochrony roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową lub ochrony siedlisk przyrodniczych;
- 12) z grobli stawów rybnych, jeżeli usunięcie było związane z regulacją i utrzymaniem koryt cieków naturalnych, wykonywaniem i utrzymaniem urządzeń wodnych służących kształtowaniu zasobów wodnych oraz ochronie przeciwpowodziowej w zakresie niezbędnym do wykonania i utrzymania tych urządzeń.

Kary administracyjne za usunięcie drzewa bez zezwolenia

Usunięcie drzewa lub krzewu bez stosownego zezwolenia wiąże się z negatywnymi konsekwencjami finansowymi. W takich sytuacjach bowiem wójt, burmistrz albo prezydent miasta wymierza administracyjną karę pieniężną. Jej uiszczenie następuje w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja ustalająca wysokość kary stała się ostateczna. Niewykonanie tego obowiązku w terminie powoduje, że ustalona

kara wraz z odsetkami za zwłokę podlega przymusowemu ściągnięciu w trybie określonym w przepisach o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Opłaty i kary za usunięcie drzew i krzewów bez zezwolenia są bardzo wysokie. Stawki opłat za usunięcie drzew nalicza się w zależności od obwodu pnia i tempa jego przyrostu, rodzaju i gatunku drzewa, a także w zależności od kosztów produkcji poszczególnych rodzajów i gatunków drzew. W przypadku krzewów i terenów zielonych, opłaty za usunięcie krzewów wynikają z powierzchni pokrytej krzewami lub zielenią.

Zgodnie z art. 85 ust. 8 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody Minister Środowiska wydał obwieszczenie z dnia 12 października 2006 r. w sprawie stawek opłat za usunięcie drzew i krzewów oraz kar za zniszczenie zieleni na rok 2007.

Zgodnie z tym obwieszczeniem istnieje możliwość nałożenia kary za zniszczenie zieleni, m.in. w przypadku niewłaściwie prowadzonych robót ziemnych, zastosowania środków chemicznych, złej pielęgnacji roślin. W 2007 roku obowiązywać będzie nowa stawka za usunięcie jednego metra kwadratowego powierzchni pokrytej krzewami, która wyniesie 213,27 zł. Przedmiotowe obwieszczenie uwzględniło stawki kar za zniszczenie jednego metra kwadratowego terenu zieleni w wysokości:

- 49,05 zł dla trawników oraz
- 421,21 zł dla kwietników.

Obwieszczenie, poza maksymalnymi stawkami opłat za usuwanie drzew za jeden centymetr obwodu pnia mierzonego na wysokości 130 cm (wskazane w tabeli 1), podaje również stawki opłat dla poszczególnych rodzajów i gatunków drzew (wskazane w tabeli 2).

Tabela 1. Maksymalne stawki opłat za usuwanie drzew za jeden centymetr obwodu pnia mierzonego na wysokości 130 cm

Lp.	Wielkość obwodu pnia w cm	Stawki opłat za 1 cm w zł
1	do 25	287,91
2	od 26 do 50	437,21
3	od 51 do 100	682,47
4	od 101 do 200	1 066,36
5	od 201 do 300	1 599,54
6	od 301 do 500	2 239,35
7	od 501 do 700	2 879,17
8	powyżej 700	3 732,26

Tabela 2. Stawki opłat dla poszczególnych rodzajów i gatunków drzew^{*)}

Lp.	Rodzaje, gatunki i odmiany drzew	Stawki w zł za 1 cm obwodu pnia drzewa mierzonego na wysokości 130 cm
1	Topola, olsza, klon jesionolistny, wierzba, czeremcha amerykańska, grochodrzew	11,54
2	Kasztanowiec, morwa, jesion amerykański, czeremcha zwyczajna, świerk pospolity, sosna zwyczajna, daglezwia, modrzew, brzoza brodawkowata, brzoza omszona	31,37
3	Dąb, buk, grab, lipa, choina, iglicznia, głóg – forma drzewiasta, jarzab, jesion wyniosły, klon – z wyjątkiem klonu jesionolistnego, gatunki i odmiany ozdobne jabłoni, śliwy, wiśni i orzecha, leszczyna turecka, brzoza (pozostałe gatunki i odmiany), jodła pospolita, świerk (pozostałe gatunki i odmiany), sosna (pozostałe gatunki i odmiany), żywotnik (wszystkie gatunki), platan klonolistny, wiąz, cyprysik	76,32
4	Jodła (pozostałe gatunki i odmiany), tulipanowiec, magnolia, korkowiec, miłorząb, meta-sekwoja, cis, cypryśnik, bożodrzew	287,91

Objaśnienie:

*) Za usunięcie drzew rodzajów i gatunków innych niż określone w załączniku do obwieszczenia, stawki ustala się jak dla drzew o podobnej wartości przyrodniczej, wymienionych w tym załączniku.

Jeżeli ustalenie obwodu lub gatunku zniszczonego lub usuniętego bez zezwolenia drzewa jest niemożliwe z powodu wykarczowania pnia i braku kłody, dane do wyliczenia administracyjnej kary pieniężnej ustala się na podstawie informacji zebranych w toku postępowania administracyjnego, powiększając ją o 50%. Jeżeli ustalenie obwodu zniszczonego lub usuniętego bez zezwolenia drzewa jest niemożliwe z powodu braku kłody, obwód do

wyliczenia administracyjnej kary pieniężnej ustala się, przyjmując najmniejszy promień pnia i pomniejszając wyliczony obwód o 10%. Gdy ustalenie wielkości powierzchni zniszczonych lub usuniętych bez zezwolenia krzewów nie jest możliwe z powodu usunięcia gałęzi i korzeni, wielkość tę przyjmuje się na podstawie informacji zebranych w toku postępowania administracyjnego.

Termin uiszczania kar

Uiszczenie kary następuje w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja ustalająca wysokość kary stała się ostateczna. Termin płatności kar odracza się na okres 3 lat, jeżeli stopień uszkodzenia drzew lub krzewów nie wyklucza zachowania ich żywotności oraz możliwości odtworzenia korony drzewa i jeżeli posiadacz nieruchomości podjął działania w celu zachowania żywotności tych drzew lub krzewów. Kara jest umarzana po upływie 3 lat od dnia wydania decyzji o odroczeniu kary i po stwierdzeniu zachowania żywotności drzewa lub krzewu albo odtworzeniu korony drzewa.

W przypadku stwierdzenia braku żywotności drzewa lub krzewu albo nieodtworzenia korony drzewa, karę uiszcza się w pełnej wysokości, chyba że drzewa lub krzewy nie zachowały żywotności z przyczyn niezależnych od posiadacza nieruchomości. Karę nałożoną za zniszczenie terenów zieleni umarza się w całości, jeżeli posiadacz nieruchomości odtworzył w najbliższym sezonie wegetacyjnym zniszczony teren zieleni. Na wniosek, złożony w ciągu 14 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stała się ostateczna, karę można rozłożyć na raty na okres nie dłuższy niż 5 lat.

Decyzje w sprawach, o których mowa powyżej, podejmuje wójt, burmistrz albo prezydent miasta.

Kary ustalone, nieuiszczone w wyznaczonym terminie, podlegają wraz z odsetkami za zwłokę przymusowemu ściąganiu w trybie określonym w przepisach o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Przedawnienie obowiązku wniesienia opłaty za usunięcie drzewa

Kary nie uiszcza się po upływie 5 lat od końca roku, w którym upły-

nał termin jej wniesienia. Ponadto nie można wydać decyzji w sprawie

ustalenia wysokości opłaty, jeżeli od końca roku, w którym usunięto

drzewa lub krzewy, upłynęło 5 lat.

Paulina Grabowska

Finanse

Finansowanie melioracji

Melioracja to zabiegi techniczne wykonywane w celu trwałego polepszenia zdolności produkcyjnych gleb. Najczęstsze w praktyce są melioracje wodne, które polegają na regulacji stosunków wodnych w celu polepszenia zdolności produkcyjnej gleby, ułatwienia jej uprawy oraz na ochronie użytków rolnych przed powodzią.

Skala potrzebnych melioracji

W Polsce jest bardzo duża potrzeba nowych melioracji. W liczbach bezwzględnych udział gruntów rolnych wymagających zmeliorowania ze względu na niewłaściwe stosunki wodne wynosi około 14% (ok. 2,5 mln ha), natomiast udział użytków zmeliorowanych wynosi ok. 36,2% powierzchni użytków rolnych ogółem. Tyle mówią suche dane statystyczne, które nie oddają prawdziwego stanu melioracji. Większość istniejących urządzeń melioracyjnych powstała kilkadziesiąt lat temu i jest zużyta technicznie, nie mówiąc o zaniedbaniach eksploatacyjnych. Teoretycznie żywotność melioracji szacuje się na 40 lat. Czyli co roku należałoby odnawiać ją na około 220 tys. ha. Melioracje to nie są inwestycje tanie. Dlatego problem ich finansowania jest znaczący. Dodatkowo problem komplikuje fakt, że obowiązek finansowania melioracji jest rozłożony po części na właścicieli gruntów oraz Skarb Państwa.

WAŻNE!

W obecnym stanie prawnym mamy trzy sposoby finansowania urządzeń melioracyjnych szczegółowych:

- wyłącznie ze środków własnych właściciela gruntu;

- na koszt Skarbu Państwa, za zwrotem – w formie opłaty melioracyjnej – części kosztów przez właścicieli gruntów, na które urządzenia te wywierają korzystny wpływ;

- na koszt Skarbu Państwa przy współudziale publicznych środków wspólnotowych, za zwrotem przez zainteresowanych właścicieli gruntów części kosztów w formie opłaty inwestycyjnej.

Dodatkowo istotne środki na melioracje przeznacza Unia Europejska. W latach 2004-2006 budżet Sektorowego Programu Operacyjnego „Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi” wyniósł 150 mln euro.

Urządzenia podstawowe i szczegółowe

To, kto powinien finansować melioracje zależy przede wszystkim od tego, czy mamy do czynienia z podstawowymi urządzeniami melioracji wodnych czy też ze szczegółowymi urządzeniami melioracji wodnych.

Do urządzeń melioracji wodnych podstawowych zalicza się:

- 1) budowle piętrzące, budowle upustowe oraz obiekty służące do ujmowania wód,
- 2) stopnie wodne, zbiorniki wodne,
- 3) kanały, wraz z budowlami związanymi z nimi funkcjonalnie,
- 4) rurociągi o średnicy co najmniej 0,6 m,
- 5) budowle regulacyjne oraz przeciwpowodziowe,
- 6) stacje pomp, z wyjątkiem stacji wykorzystywanych do nawodnień ciśnieniowych.

Urządzenia melioracji wodnych podstawowych stanowią własność Skarbu Państwa i co do zasady są wykonywane na jego koszt.

Odmienne sytuacja wygląda ze szczegółowymi urządzeniami melioracji wodnych. Do urządzeń melioracji wodnych szczegółowych zalicza się:

- 1) rowy wraz z budowlami związanymi z nimi funkcjonalnie,
- 2) drenowania,
- 3) rurociągi o średnicy poniżej 0,6 m,
- 4) stacje pomp do nawodnień ciśnieniowych,
- 5) ziemne stawy rybne,
- 6) groble na obszarach nawadnianych,
- 7) systemy nawodnień grawitacyjnych i ciśnieniowych.

Urządzenia melioracji wodnych podstawowych stanowią własność właściciela gruntu, na którym są zbudowane i co do zasady wykonywanie ich należy do właścicieli gruntów. Nie ma przymusu prawnego do wykonania urządzeń melioracyjnych – właściciel gruntu może sam, z własnej inicjatywy, wykonać urządzenia melioracji podstawowej. Jedynym warunkiem jest uzyskanie pozwolenia wodno-prawnego i wykonanie urządzeń zgodnie z zatwierdzonym projektem. Jednak finansowanie urządzeń melioracyjnych z własnych środków jest rzadkością i ma znaczenie miejscowe lub punktowe. Koszt samego tylko drenażu na polu może wynosić kilka tys. zł/ha, a w skrajnych przypadkach może się nawet zbliżyć do wartości gruntu. Gdyby nie było mechanizmów wspomaganie finansowego, to w obecnej sytuacji dochodowej rolnictwa ustałyby wszelkie roboty melioracyjne.

Melioracje na koszt Skarbu Państwa

Jak już wspomniano, choć teoretycznie wykonywanie szczegółowych urządzeń melioracji wodnych należy do właściciela gruntów i on powinien je finansować, to w praktyce większość melioracji jest wykonywana na koszt Skarbu Państwa na podstawie decyzji marszałka województwa.

Urządzenia melioracji wodnych szczegółowych mogą być wykonywane na koszt:

- 1) Skarbu Państwa za zwrotem, **w formie opłaty melioracyjnej**, części kosztów przez właścicieli gruntów;
- 2) Skarbu Państwa przy współudziale publicznych środków wspólnotowych, za zwrotem przez zainteresowanych właścicieli gruntów części kosztów **w formie opłaty inwestycyjnej**.

Finansowanie w formie opłaty melioracyjnej

Urządzenia melioracji wodnych szczegółowych mogą być wykonywane na koszt Skarbu Państwa za zwrotem, w formie opłaty melioracyjnej, części kosztów przez właścicieli gruntów, na które urządzenia te wywierają korzystny wpływ, zwanych dalej „zainteresowanymi właścicielami gruntów”, jeżeli:

- 1) teren cechuje duże rozdrobnienie gospodarstw rolnych lub
- 2) urządzeniom melioracji wodnych szczegółowych grozi dekapitalizacja, lub
- 3) warunkiem restrukturyzacji rolnictwa jest regulacja stosunków wodnych w glebie.

Decyzję w tej sprawie podejmuje marszałek województwa w uzgodnieniu z wojewodą, na wniosek spółki wodnej lub zainteresowanych właścicieli gruntów.

Warunki i tryb ustalania opłaty melioracyjnej określa Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 lutego 2003 r. w sprawie warunków i trybu ustalania wysokości oraz poboru opłaty melioracyjnej (Dz.U. z 2003 r. Nr 41, poz. 345).

Opłatę melioracyjną, za wykonane na koszt Skarbu Państwa urządzenia melioracji wodnych szczegółowych określa się jako iloczyn powierzchni obszaru, na który wywierają korzystny wpływ urządzenia, oraz stawki jednostkowej opłaty melioracyjnej, wynikającej z:

- 1) procentu pokrytych przez Skarb Państwa kosztów wykonania urządzeń albo
- 2) stawek ilościowych żyta, pomnożonych przez ustaloną do celów obliczania podatku rolnego średnią cenę żyta w roku poprzedzającym rok, w którym została wydana decyzja ustalająca wielkość opłaty.

PAMIĘTAJ!

Opłatę pobiera się w rocznych ratach w terminie do dnia 30 października każdego roku, z tym, że opłatę za wykonanie ziemnych stawów rybnych pobiera się do dnia 31 stycznia każdego roku.

Wysokość opłaty melioracyjnej ustala marszałek województwa dla każdego zainteresowanego właściciela gruntów, w drodze decyzji, proporcjonalną do powierzchni gruntów, na które korzystny wpływ wywierają urządzenia melioracji wodnych szczegółowych.

Pierwszą ratę opłaty pobiera się po upływie dwóch lat od dnia przekazania urządzeń do eksploatacji, a w przypadku zagospodarowania pomelioracyjnego łąk i pastwisk – po upływie roku.

Opłata melioracyjna jest wnoszona w rocznych równych ratach w terminie zależnym od rodzaju melioracji.

Opłatę w wysokości co najmniej 1000 zł pobiera się przez okres:

- 1) 15 lat – za budowę drenowania o rozstawie sączków do 13 m;
- 2) 12 lat – za budowę:
 - a) drenowania gruntów o rozstawie sączków powyżej 13 m,
 - b) rowów z siecią drenarską na łąkach i pastwiskach,
 - c) urządzeń służących do odwadniania i nawadniania użytków rolnych łącznie z urządzeniami do nawodnień ciśnieniowych oraz do rozprowadzania ścieków na obszarze ich rolniczego wykorzystania;
- 3) 8 lat – za:
 - a) odbudowę i przebudowę drenowania,
 - b) odbudowę i przebudowę urządzeń odwadniających i nawadniających na użytkach zielonych oraz urządzeń do nawodnień ciśnieniowych,
 - c) wykonanie systemów przeciwerozyjnych;
- 4) 5 lat – za wykonanie ziemnych stawów rybnych;
- 5) 4 lat – za pierwsze i ponowne zagospodarowanie łąk i pastwisk metodą pełnej uprawy i adaptację terenu;
- 6) 3 lat – za pierwsze i ponowne zagospodarowanie łąk i pastwisk metodą podsiewu;
- 7) 4 lat – za wykonanie urządzeń niewymienionych w pkt 1-6.

Opłatę mniejszą od 1000 zł pobiera się przez okres 3 lat.

Rabat za przynależność do spółki wodnej

Przynależność do spółki wodnej stanowi podstawę do zmniejszenia wysokości opłaty melioracyjnej o 15%, z tym że ten 15-procentowy rabat stosuje się, jeżeli grunty zostały objęte działalnością spółki wodnej przed przystąpieniem do eksploatacji urządzeń melioracyjnych. Prawo do 15% ulgi z tytułu

przynależności do spółki wodnej przysługuje w okresie, w którym zmeliorowane grunty są objęte działalnością spółki wodnej.

Finansowanie z wykorzystaniem pomocy unijnej

Budowa urządzeń melioracji może być też finansowana przez Skarb Państwa przy współudziale publicznych środków wspólnotowych, za zwrotem przez zainteresowanych właścicieli gruntów części kosztów w formie opłaty inwestycyjnej.

WAŻNE!

Podstawowym warunkiem przystąpienia do realizacji działania Sektorowego Programu Operacyjnego „Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi” jest zgodne oświadczenie woli w formie wniosku – spółki wodnej lub wnioski zainteresowanych właścicieli gruntów stanowiących co najmniej 75% powierzchni planowanych do zmeliorowania – złożone do marszałka województwa.

Należy w tym miejscu podkreślić, że wnioskodawcą może być także jeden właściciel gruntów rolnych. Ponieważ kryterium kwalifikowania jest efektywność ekonomiczna, większe szanse na realizację będą miały wnioski obejmujące większe kompleksy użytków rolnych – spadają wtedy koszty ogólne przygotowania projektu technicznego, uzyskania pozwolenia wodno-prawnego itp.

Bardzo ważnym elementem przy kwalifikacji jest też stopień objęcia zadaniem danej zlewni lub wydzielonego kompleksu użytków pod kątem zabezpieczenia przeciwpowodziowego. Z tego względu w dużych gospodarstwach rolnych, które mają potrzebę modernizacji urządzeń melioracyjnych, należy przeprowadzić wstępną analizę możliwości wystąpienia z indywidualnym wnios-

kiem do marszałka województwa o przeprowadzenie inwestycji. Należy podkreślić, że na złożeniu takiego wniosku kończą się formalne wymogi w stosunku do właściciela gruntu – dalsze działania przejmują marszałek i Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych, który jest właściwym beneficjentem Sektorowego Programu Operacyjnego „Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi”.

PAMIĘTAJ!

Podstawowym kryterium technicznym jest objęcie projektem obszaru o nieprawidłowych stosunkach wodnych lub zagrożonych powodzią.

Jeśli ta decyzja jest pomyślna i inwestycja znalazła się w planie, marszałek województwa ustala dla każdego zainteresowanego inwestycją właściciela gruntów, w drodze decyzji, wysokość opłaty inwestycyjnej, proporcjonalną do powierzchni gruntów, na które korzystny wpływ wywierają urządzenia melioracji wodnych szczegółowych.

W przypadku melioracji szczegółowych pomoc może wynosić do 80% całkowitego kwalifikującego się kosztu. Tak więc opłatę inwestycyjną ustala się w wysokości 20% kosztów wykonania urządzeń melioracji wodnych szczegółowych, które są określone w końcowym raporcie z realizacji inwestycji finansowych z udziałem publicznych środków wspólnotowych.

Wysokość opłaty inwestycyjnej ustala marszałek województwa dla każdego zainteresowanego właściciela gruntów, w drodze decyzji, proporcjonalną do powierzchni gruntów, na które korzystny wpływ wywierają urządzenia melioracji wodnych szczegółowych.

Opłatę inwestycyjną pobiera się w 15 równych rocznych ratach w terminie do dnia 30 października każdego roku, przy czym opłata

inwestycyjna mniejsza niż 1000 zł pobierana jest w trzech równych rocznych ratach. Pierwszą ratę opłaty inwestycyjnej pobiera się po upływie dwóch lat od dnia przekazania urządzeń do eksploatacji, a w przypadku zagospodarowania pomelioracyjnego łąk i pastwisk – po upływie roku.

Po zakończeniu procesu inwestycyjnego i rozliczeniu wartości wykonanych robót, marszałek województwa, w drodze decyzji, koryguje w czasie 9 miesięcy ustaloną wysokość opłaty inwestycyjnej odpowiednio do wysokości poniesionych kosztów inwestycyjnych oraz zmian w projekcie technicznym, dokonanych w trakcie realizacji inwestycji.

Realizacja projektu rozpoczyna się po uzyskaniu przez Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych decyzji marszałka o wykonaniu urządzeń melioracyjnych. Następnie Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych przeprowadza wybór wykonawcy zgodnie z zamówieniami publicznymi, przedstawia ostateczny koszt po przetargu marszałkowi i po akceptacji może przystąpić do robót.

Finansowanie robót należy do Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych, przy czym niekoniecznie muszą to być w 80% środki budżetowe. Faktycznie będzie to najczęściej montaż finansowy oparty o kredyty bankowe gwarantowane i co najmniej 20% środków z budżetu wojewody, w ciężar przyszłej opłaty inwestycyjnej. Dopiero po realizacji całości lub części inwestycji, Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych występuje do urzędu marszałkowskiego o refundację.

Michał Kuliński

Masz pytanie do naszych ekspertów?
Chcesz uzyskać więcej informacji
na wybrany temat?

Napisz do nas!

Finanse

Opłata produktowa. Zmiany w prawie od 1 stycznia 2007 r.

Od 1 stycznia 2007 r. wzrosły stawki opłat produktowych i poziomów obowiązkowego recyklingu. Przedsiębiorcy będą mieli również więcej obowiązków sprawozdawczych.

Zmiany na 2007 r. znajdują się zarówno w Ustawie o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i opłacie depozytowej (Dz.U. z 2001 r. Nr 63, poz. 639 ze zm. – dalej „Ustawa”), jak i w rozporządzeniach wykonawczych do tej ustawy.

Co to jest opłata produktowa?

Naczelną zasadą ustawy jest nałożenie na przedsiębiorcę wytwarzającego lub importującego produkty oraz produkty w opakowaniach określonych w ustawie, uciążliwych dla środowiska, obowiązku odzyskiwania i poddawania recyklingowi odpadów powstałych z tych produktów. Przedsiębiorca może również przystąpić do organizacji, która spełniła wymagania określone przez ministra właściwego do spraw środowiska na przejęcie obowiązków w zakresie odzysku i recyklingu odpadów poużytkowych lub opakowaniowych. Rozwiązania takie mają zachęcić przedsiębiorców do podejmowania działań najbardziej efektywnych ekonomicznie. Obowiązki wynikają z określonych w ustawie poziomów odzysku i recyklingu wymienionych odpadów.

Przedsiębiorcy niewypełniający tych zobowiązań zobligowani będą do uiszczania opłaty produktowej za różnicę między wymaganym a osiągniętym poziomem odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i poużytkowych.

Opłatą produktową objęci będą przedsiębiorcy wprowadzający na rynek krajowy produkty wskazane w ustawie. Wylicza się ją jako różnicę między wymaganym a faktycznie uzyskanym poziomem odzysku i recyklingu. Wzór opłaty został wskazany w załączniku nr 5 do Ustawy: Szczegółowy sposób obliczenia opłaty produktowej.

Do czego jest zobowiązany przedsiębiorca?

Przedsiębiorca (art. 1), który wprowadza na rynek krajowy produkty w opakowaniach (załącznik nr 1 do ustawy) lub produkty (załącznik nr 2 i 3 do ustawy) oraz przedsiębiorca, który:

- pakuje produkty wytworzone przez innego przedsiębiorcę i wprowadza je na rynek krajowy,
- zleca innemu przedsiębiorcy wytwarzanie produktu lub produktu w opakowaniu, umieszczając na nich swój znak,
- prowadzi jednostkę (jednostki) handlu detalicznego, o powierzchni handlowej powyżej 500 m², sprzedając produkty tam pakowane,
- prowadzi więcej niż jedną jednostkę handlu detalicznego, o łącznej powierzchni handlowej powyżej 5 tys. m², sprzedając produkty tam pakowane,
- wprowadza towary na terytorium kraju w drodze importu lub wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów, których częściami składowymi lub przynależnościami są produkty wymienione w załącznikach nr 2 i 3 do ustawy,
- importuje towary na potrzeby własne,
- wprowadza odpady opakowaniowe na rynek w procesie świadczenia usług (np. gastronomicznych),

jest zobowiązany do:

- 1) **zgłoszenia faktu rozpoczęcia** (30 dni) lub likwidacji (14 dni) **działalności** (art. 9) podlegającej zapisom Ustawy o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz opłacie produktowej i opłacie depozytowej marszałkowi województwa właściwemu ze względu na siedzibę firmy lub miejsce zamieszkania przedsiębiorcy.

PAMIĘTAJ!

Zawiadomienie powinno zawierać:

- nazwę i siedzibę lub imię i nazwisko oraz adres przedsiębiorcy,
- numer REGON,
- datę rozpoczęcia lub likwidacji działalności,
- określenie rodzaju działalności,
- wskazanie sposobu wykonania obowiązku (samodzielnie lub przez organizację odzysku).

Jeżeli jakiegokolwiek z powyższych informacji ulegną zmianie, przedsiębiorca musi ten fakt zgłosić marszałkowi województwa nie później niż do końca miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła zmiana.

2) **Złożenia rocznego sprawozdania:**

- o masie, ilości i rodzaju opakowań lub produktów wprowadzonych na rynek krajowy oraz o osiągniętych poziomach odzysku i recyklingu (art. 10). Sprawozdanie powinno zawierać informacje o:
 - a) nazwie i siedzibie lub imieniu i nazwisku oraz adresie przedsiębiorcy,
 - b) odpowiednio masie lub ilości opakowań, wymienionych w załączniku nr 1 do ustawy, w których wprowadził na rynek krajowy produkty, lub wprowadzonych na rynek

krajowy produktów wymienionych w załącznikach nr 2 i 3 do ustawy, z podziałem na poszczególne ich rodzaje, c) odpowiednio masie lub ilości poddanych odzyskowi i recyklingowi odpadów opakowaniowych, z podziałem na poszczególne ich rodzaje i według sposobu ich odzysku i recyklingu, oraz odpadów użytkowych, z podziałem na poszczególne ich rodzaje, d) osiągniętych poziomach odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i użytkowych, z podziałem na poszczególne ich rodzaje.

– o wysokości należnej opłaty produktowej OŚ-OP1 (art. 15), zgodnie z obowiązującym wzorem sprawozdania.

Od 1 stycznia 2007 roku obowiązuje Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie wzoru rocznego sprawozdania o wysokości należnej opłaty produktowej z dnia 23 listopada 2006 r. (Dz.U. z 2006 r. Nr 226, poz. 1654). We wzorze sprawozdania, w dziale 1. „Masa lub ilość wprowadzonych na rynek krajowy opakowań i produktów oraz osiągnięte poziomy odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i użytkowych”, część 1.2. „Rodzaj oraz masa odpadów opakowaniowych poddanych odzyskowi, w tym termicznemu przekształcaniu w spalarniach i współspalarniach odpadów z odzyskiem energii” stosuje się od dnia 1 stycznia 2008 r. Jednocześnie utraciło moc Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 listopada 2005 r. w sprawie wzoru rocznego sprawozdania o wysokości należnej opłaty produktowej (Dz.U. Nr 234, poz. 1996).

Sprawozdania składa się Marszałkowi Województwa w terminie do dni 31 marca następnego roku.

3) Samodzielnie ustalone opłaty, wyszczególnione w sprawo-

zdaniu, uiszcza się na odrębny rachunek bankowy Urzędu Marszałkowskiego w terminie do 31 marca roku kalendarzowego następującego po roku, którego opłata dotyczy.

4) Opłatę produktową należy wyliczyć **samodzielnie** w oparciu o stawki, które obowiązywały w danym roku.

Stawki opłat produktowych podlegają z dniem 1 stycznia każdego roku kalendarzowego podwyższeniu w stopniu odpowiadającym średniorocznemu wskaźnikowi cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, przyjętemu w ustawie budżetowej za rok poprzedni. Minister właściwy do spraw środowiska, nie później niż w terminie do 30 września każdego roku, ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, wysokość maksymalnych stawek opłat produktowych na następną rok.

Do 31 grudnia 2007 r. obowiązuje Obwieszczenie Ministra Środowiska w sprawie maksymalnych stawek opłat produktowych na rok 2007 z dnia 5 czerwca 2006 (M.P. z 2006 r. Nr 40, poz. 441).

Szczegółowe stawki opłat produktowych dla poszczególnych opakowań i produktów ustala Minister Środowiska, kierując się negatywnym oddziaływaniem na środowisko odpadów opakowaniowych i użytkowych z tych produktów i opakowań, kosztami ich zagospodarowania lub wzrostem średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem przyjętego w ustawie budżetowej za rok poprzedni (art. 14 ust. 4 Ustawy o opłacie produktowej).

WAŻNE!

Stawki szczegółowe zostały określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z 28 listopada 2006 r.

w sprawie stawek opłat produktowych (Dz.U. Nr 225, poz. 1645). Stawki szczegółowe dla poszczególnych opakowań i produktów znajdują się w załącznikach nr 1, 2 i 3 do niniejszego rozporządzenia.

W związku z tym utraci moc obowiązującą Rozporządzenie Ministra Środowiska z 9 sierpnia 2005 r. w sprawie stawek opłat produktowych (Dz.U. Nr 157, poz. 1325).

Od 2005 r. nie wnosi się opłaty produktowej, której łączna roczna wysokość dla opakowań oraz produktów nie przekracza 50 zł.

Odzysk

Pierwszy raz w 2007 roku przedsiębiorcy, rozliczający się jak o roku z recyklingu odpadów opakowaniowych, będą musieli rozliczyć się równocześnie z odzysku tych odpadów. Będą to musieli zrobić do 31 marca 2007 r. i będzie to rozliczenie opłaty produktowej za 2006 r.

UWAGA!

Samodzielne rozliczanie nie jest jedyną możliwością, jaką daje ustawa, firmy mogą też rozliczać się za pomocą organizacji odzysku, o czym piszemy poniżej.

Poziom odzysku za 2006 r. wynosi 43%, ta wielkość jest obowiązkowa. Liczy się go w odniesieniu do łącznej masy wszystkich rodzajów opakowań wprowadzonych przez przedsiębiorcę na rynek. Stawki opłaty są takie same jak dla recyklingu, a wzór na wyliczenie opłaty jest podany w załączniku nr 5 do Ustawy o opłacie produktowej. Przedsiębiorcy mają również obowiązek uwzględnić odzysk palet drewnianych.

Rozliczanie się z odzysku będzie już stale obowiązkiem przedsiębiorców. W 2008 r. będą rozliczać się za 2007 r.

Nowe stawki odzysku i recyklingu

Przedsiębiorców obowiązują również nowe stawki i poziomy dotyczące odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych, a także innych produktów wymienionych w Ustawie o opłacie produktowej. Poziomy recyklingu na 2007 r. określa Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie rocznych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i poużytkowych (Dz.U. z 2005 r. Nr 103, poz. 872).

Sprawozdawczość – nowe obowiązki

W 2007 r. przedsiębiorcy będą mieli więcej obowiązków sprawozdawczych o sposobie odzysku i recyklingu. Po upływie danego roku są zobowiązani przedstawić te informacje marszałkowi województwa. Nie dotyczy to firm, które obowiązek recyklingu i odzysku przekazały organizacji odzysku, bo wówczas obowiązki rozliczania się z marszałkiem województwa realizują one samodzielnie. Nowe druki do rozliczeń zostały zawarte są w Rozporządzeniu Ministra Środowiska o wzorze rocznego sprawozdania o wysokości należnej opłaty produktowej (Dz.U. Nr 226, poz. 1654).

Organizacja odzysku

Przedsiębiorca może również przystąpić do organizacji, która spełniła wymagania określone przez ministra właściwego do spraw środowiska na przejęcie obowiązków w zakresie odzysku i recyklingu odpadów poużytkowych lub opakowaniowych. Pozwala to przedsiębiorcom rozwiązać problem odpadów poużytkowych i opakowaniowych we własnym zakresie lub przez inne podmioty gospodarcze. Organizacja odzysku jest zobowiązana złożyć marszałkowi województwa w terminie dwóch tygodni po zarejestrowaniu odpis statutu i wypis z rejestru

sądowego lub postanowienie o wpisie do rejestru sądowego oraz w tym terminie odpis wszelkich zmian dokonanych w statucie lub rejestrze sądowym.

PAMIĘTAJ!

Organizacja podlegająca ustawie jest zobowiązana do złożenia marszałkowi województwa rocznego sprawozdania o osiągniętych poziomach odzysku lub recyklingu, lub o wysokości należnej opłaty produktowej w terminie do dnia 31 marca roku kalendarzowego następującego po roku, którego opłata dotyczy.

Organizacja jest zobowiązana do złożenia sprawozdania rocznego, zawierającego informacje o:

- 1) nazwie i siedzibie oraz adresie organizacji,
- 2) wykazie przedsiębiorców, w imieniu których działała,
- 3) odpowiednio masie lub ilości opakowań, wymienionych w załączniku nr 1 do ustawy, w których przedsiębiorcy wymienieni w wykazie wprowadzili na rynek krajowy produkty, lub wprowadzonych na rynek krajowy przez przedsiębiorców produktów, wymienionych w załącznikach nr 2 i 3 do ustawy, z podziałem na poszczególne ich rodzaje,
- 4) odpowiednio masie lub ilości poddanych odzyskowi i recyklingowi odpadów opakowaniowych, z podziałem na poszczególne ich rodzaje i według sposobu ich odzysku i recyklingu, oraz odpadów poużytkowych, z podziałem na poszczególne ich rodzaje,
- 5) osiągniętych poziomach odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i poużytkowych, z podziałem na poszczególne ich rodzaje.

Recyklerzy

Od 1 stycznia 2007 recyklerzy na wniosek przedsiębiorcy będą musieli

podać mu nie tylko masę lub ilość odpadów poddanych odzyskowi i recyklingowi, ale także sposób odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych. Takie dane prowadzący odzysk lub recykling jest zobowiązany wydać na wniosek przedsiębiorcy (lub organizacji odzysku), przekazującego odpady do odzysku lub recyklingu, w ciągu 7 dni od otrzymania wniosku.

Obowiązki marszałka województwa

Marszałkowie województw od 1 stycznia 2007 r. będą podawać w swoich sprawozdaniach, przesyłanych Ministrowi Środowiska i Narodowemu Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej szersze informacje, dotyczące m.in. sposobów odzysku i recyklingu. Wynika to z Rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie wzoru sprawozdania o wielkościach wprowadzonych na rynek krajowy opakowań i produktów, osiągniętych wielkościach odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i poużytkowych oraz wpływach z opłat produktowych z dnia 14 listopada 2006 r. (Dz.U. z 2006 r. Nr 220, poz. 1611), które weszło w życie 1 stycznia 2007 r. Określa ono wzór sprawozdania OS-OP2 o wielkościach wprowadzonych na rynek krajowy opakowań i produktów, osiągniętych wielkościach odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i poużytkowych oraz wpływach z opłat produktowych, stanowiący załącznik do rozporządzenia.

Traci moc Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 listopada 2005 r. w sprawie wzoru sprawozdania o wielkościach wprowadzonych na rynek krajowy opakowań i produktów, osiągniętych wielkościach odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i poużytkowych oraz wpływach z opłat produktowych (Dz.U. Nr 236, poz. 2006).

Gdy przedsiębiorca nie uiszcza opłaty?

W razie stwierdzenia, że przedsiębiorca lub organizacja, mimo ciążącego obowiązku, nie dokonała wpłaty opłaty produktowej lub dokonała wpłaty w wysokości niższej od należnej, marszałek województwa wydaje decyzję, w której określa wysokość zaległości z tytułu opłaty produktowej wraz z odsetkami za zwłokę, naliczonymi od następnego dnia po upływie terminu płatności. W przypadku niewykonania ww. decyzji, marszałek województwa ustala, w drodze decyzji, dodatkową

opłatę produktową w wysokości odpowiadającej 50% kwoty niewpłaconej opłaty produktowej. Termin płatności opłat ustalonych w drodze decyzji wynosi 14 dni od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna. Stronie od decyzji służy prawo do wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Marszałka Województwa w terminie 14 dni od daty jej otrzymania.

Karze grzywny podlega każdy, kto, będąc przedsiębiorcą prowadzącym organizację odzysku lub działalność polegającą na wytwarzaniu

lub imporcie produktów w opakowaniach lub produktów określonych w załącznikach nr 1-3 do Ustawy:

- nie składa zawiadomienia o rozpoczęciu lub likwidacji tej działalności marszałkowi województwa lub nie zawiadamia o zmianach w działalności, lub składa zawiadomienie nierzetelne lub
- nie składa sprawozdań o opakowaniach lub produktach, osiągniętych poziomach odzysku lub recyklingu oraz o należnej opłacie produktowej lub składa sprawozdanie nierzetelne.

Paulina Grabowska

Pytania i odpowiedzi

Odpowiedzi na pytania udziela Zbigniew Bieńko.

 Jakie uzgodnienia w zakresie gospodarki odpadami powinien uzyskać podmiot gospodarczy?

Zgodnie z wytycznymi Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku o odpadach (Dz.U. Nr 62, poz. 628, z późn. zm.) podmioty możemy podzielić na dwie podstawowe grupy: wytwórców i podmioty zajmujące się zagospodarowaniem odpadów.

Wytwórca odpadów powinien:

- 1) uzyskać decyzję zatwierdzającą program gospodarki odpadami niebezpiecznymi, jeśli wytwarza odpady niebezpieczne powyżej

- 100 kg rocznie (art. 17 ust. 1 pkt 1),
- 2) złożyć informację o odpadach, jeśli wytwarza odpady niebezpieczne do 100 kg lub odpady inne niż niebezpieczne powyżej 5 Mg rocznie (art. 17 ust. 1 pkt. 2),
- 3) w przypadku eksploatacji instalacji uzyskiwać pozwolenie na wytwarzanie odpadów, jeśli wytwarza odpady niebezpieczne powyżej 1 Mg rocznie lub odpady inne niż niebezpieczne

powyżej 5 tys. Mg rocznie (art. 17 ust. 2).

Podmioty zajmujące się zagospodarowaniem odpadów powinny uzyskać:

- 1) zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie transportu lub zbierania odpadów (art. 28),
- 2) zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odzysku lub unieszkodliwiania odpadów (art. 26).

 W jaki sposób odbywa się udostępnianie informacji o środowisku i jego ochronie i jakie są terminy udostępniania informacji?

Przepisy zakładają dwie formy udostępniania informacji – ustną, na miejscu, w siedzibie wydziału, oraz pisemną – przez złożenie przez zainteresowanego odpowiedniego wniosku. Informacje udostęp-

nia się bez zbędnej zwłoki. Jeśli nie wymaga ona wyszukiwania, udostępnia się ją na miejscu. Jeżeli złożony został pisemny wniosek, a informacja wymaga wyszukania, nie później niż w ciągu miesiąca od dnia

otrzymania wniosku. W przypadkach szczególnie skomplikowanych (gdyby wyszukanie wymagało np. wystąpienia o odpowiednie dokumenty do archiwum) termin może zostać przedłużony do 2 miesięcy.

 Jakie rodzaje sprawozdań wynikających z ustaw środowiskowych należy sporządzić i wysłać w najbliższym czasie (I kwartał 2007 r.)?

Szanowni Państwo obecnie wnosimy opłaty za korzystanie ze środowiska do końca miesiąca nastę-

pującego po danym półroczu, a więc obecnie do 31 stycznia 2007 r. Każdy podmiot korzystający ze

środowiska wylicza opłatę we własnym zakresie, swoje wyliczenie w formie informacji przekazuje do

właściwego urzędu marszałkowskiego wraz z wniesioną opłatą. Rodzaje sprawozdań na których należy przekazać informację opublikowane zostały w **Rozporządzeniu Ministra Środowiska** z dnia 15 grudnia 2005 r. w sprawie wzorów wykazów zawierających informacje i dane o zakresie korzystania ze

środowiska oraz o wysokości należnych opłat i sposobu przedstawiania tych informacji i danych (Dz. U. z dnia 22 grudnia 2005 r., Dz.U.05.252.2128). Ten sam wykaz należy przekazać wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska. Na podstawie przekazanej informacji podmiot musi uiścić opłatę

i obecnie za drugie półrocze 2006 r. obowiązującymi stawkami są te ogłoszone w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2005 r. w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (Dz. U. z dnia 29 grudnia 2005 r., Dz.U.05.260.2176).

Jak powinna rozliczać się z Urzędem Marszałkowskim Cegielnia „objęta przepisami ustawy o handlu emisjami”, ale wykluczona na okres rozliczeniowy 2005-2007 z tego handlu. Czy powinna też zapłacić za przyznanie uprawnień do emisji?

Tak, każda instalacja wymieniona w systemie handlu uprawnieniami powinna uiścić opłatę za przyznany limit emisji. Art. 25 ust. 1 Ustawy z dnia 22 grudnia 2004 r. o handlu uprawnieniami do emisji do powietrza gazów cieplarnianych i innych substancji (Dz. U. Nr 281, poz. 2784) stanowi, iż prowadzący instalację, któremu przyznano uprawnienia do emisji, uiszcza opłatę w wysokości równej iloczynowi liczby uprawnień do emisji przyznanych na pierwszy rok okresu rozliczeniowego i, obowiązującej w roku poprzednim, jednostkowej stawki opłat za wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, dotyczącej substancji objętej uprawnieniem do emisji pomnożonej przez tysiąc. Jednostkowej stawki opłat

nie mnoży się przez tysiąc w przypadku gdy dotyczy ona CO₂ i CH₄. Opłatę tą należy wpłacić na specjalne konto w NFOŚiGW, gdzie gromadzone są środki na funkcjonowanie systemu handlu uprawnieniami do emisji, zgodnie z art. 25 ust. 5 ustawy z 22 grudnia 2004 r.

Opłatę tą uiszcza się w dwóch ratach:

- 50% kwoty opłaty w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie Rozporządzenia Rady Ministrów przyjmującego Krajowy Plan Rozdziału Uprawnień,
- 50% kwoty opłaty w terminie 7 miesięcy od dnia wejścia w życie Rozporządzenia Rady Ministrów przyjmującego Krajowy Plan Rozdziału Uprawnień.

Prowadzący instalację, który uiścił tę opłatę, nie ponosi w pierwszym roku okresu rozliczeniowego opłat za wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, o których mowa w ustawie Prawo ochrony środowiska, za wprowadzanie do powietrza substancji, na których emisję uzyskał uprawnienie do emisji (art. 25 ust. 2). Sytuacja ta miała miejsce w roku 2005.

W związku z powyższym opłaty za korzystanie ze środowiska w zakresie CO₂ za rok 2006 i 2007 należy uiszczać zgodnie z zasadą określoną w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62 poz. 627 z późn. zm.). Zgodnie z art. 273.1 tej ustawy wprowadzanie gazów lub

Opłaty i fundusze w ochronie środowiska

WYDAWCA: Verlag Dashofer Sp. z o.o., ul. Senatorska 12, 00-082 Warszawa

tel.: (+48 22) 559 36 01 ~ 05, 559 36 58, faks: 829-27-00, 829-27-27

Redaktor odpowiedzialny: Aleksandra Morawiec, morawiec@dashofer.pl, www.dashofer.pl

Redakcja i korekta techniczna: Jolanta Stypułkowska

Skład: Dariusz Ziach. Druk: Semafic, Warszawa

Prenumerata: kwartalna 65 zł + 22% VAT, roczna 221,40 zł (10% taniej) + 22% VAT.

Wpłaty kierować na rachunek:

Verlag Dashofer Sp. z o.o. Bank Handlowy S.A., nr 90-10301508-0000000800916003.

Redakcja odpowiada na łamach gazety na wybrane pytania Czytelników przesłane faksem lub pocztą.

© 2006 Dashöfer Holding Ltd & Wydawnictwo Verlag Dashofer. Wszystkie prawa zastrzeżone.

Przedruk w całości lub we fragmentach i rozpowszechnianie bez zgody wydawcy zabronione.

Ze względu na stałe zmiany w polskim prawie oraz niejednolite interpretacje przepisów

Wydawnictwo nie ponosi odpowiedzialności za zamieszczone informacje.

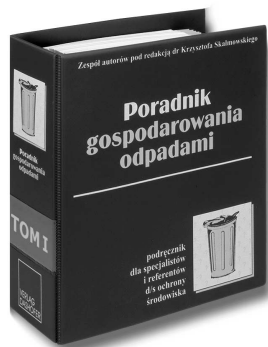
pyłów do powietrza obciążone jest opłatą za korzystanie ze środowiska. Podmiot korzystający ze środo-

wiska ustala we własnym zakresie wysokość należnej opłaty i wnosi ją na rachunek właściwego urzędu

marszałkowskiego, w terminie do końca miesiąca następującego po upływie każdego półrocza.

Poradnik gospodarowania odpadami

Podręcznik dla specjalistów i referentów ds. ochrony środowiska

Publikacja pomoże Ci:

- **uzyskać pozwolenia** w zakresie gospodarki odpadami,
- naliczać opłaty za składowanie odpadów,
- wyliczyć opłatę produktową,
- prawidłowo prowadzić **ewidencję odpadów**,
- **prawidłowo interpretować prawo, m.in.:**
 - ustawę o odpadach,
 - **ustawę o (...) opłacie produktowej**,
 - ustawę o utrzymaniu czystości i porządku w gminie,
- spełniać wymogi bezpieczeństwa przy postępowaniu z odpadami.

W publikacji między innymi:

- Zasady postępowania z odpadami niebezpiecznymi.
- Wzory i przykłady wypełnionych **dokumentów ewidencyjnych** wg obowiązujących zasad ewidencji odpadów.
- Zasady wykorzystania osadów ściekowych na cele nieprzemysłowe.
- Omówienie ulg podatkowych z tytułu wykorzystania odpadów.
- **Orzecznictwo administracyjne** w sprawach postępowania z odpadami.
- Szczegółowa charakterystyka wybranych grup odpadów.
- Warunki transportu odpadów niebezpiecznych.
- **Opis procesów technologicznych.**
- Opis Programu Czystszej Produkcji w Polsce.
- **Finansowanie** inwestycji związanych z ochroną środowiska.
- Firmy zajmujące się odpadami w Polsce.

Praktyczny dodatek do poradnika: PŁYTA CD, a na niej:

- ustawa o odpadach,
- ustawa o (...) **opłacie produktowej**,
- ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminie,
- ustawa o **opakowaniach** i odpadach opakowaniowych.

KUPON ZAMÓWIENIOWY – WYPEŁNIJ I WYŚLIJ FAKSEM – 0 (pfx) 22 829 27 00, 829 27 27

Poradnik gospodarowania odpadami

Wydanie podstawowe, 4 segregatory A5, ok. 4000 stron + CD
cena 349 zł + koszty przesyłki + 0,88 zł VAT (płyta CD)

aktualizacja 4 razy w roku, cena 0,50 zł/str. + koszty przesyłki

Do wyboru:

płatność za pobraniem płatność przelewem

Tak, zamawiam
 egzemplarzy

Płatność za publikację za pobraniem lub przelewem. Oferta ważna do wyczerpania nakładu. Mają Państwo prawo do zwrotu publikacji w ciągu 14 dni od dostarczenia, gdyby nie spełniała Państwa oczekiwań. Brak zwrotu w tym terminie jest jednoznaczny z zakupem publikacji i zobowiązuje Państwa w przypadku płatności przelewem do opłacenia załączonej faktury. Po upływie 14 dni od otrzymania nie można zwrócić produktu. Dodatkowe informacje pod numerem telefonu: (022) 5593600-05, 5593666, 5593682.

Tak, zamawiam aktualności e-mail gratis:

e-cło i transport e-podatki Budownictwo i architektura e-Kadry i płace e-Kadra kierownicza

Firma/Instytucja: NIP: _____

Adres: Stanowisko:

Imię i nazwisko:

Branża: Telefon: Fax: e-mail:

Liczba pracowników: 1-20 21-100 101-200 powyżej 200 PGO ODF 01/2007

Data: ____ - ____ 2007 r. Pieczęć/podpis

Dobrowolnie wyrażam zgodę na otrzymywanie informacji handlowych drogą elektroniczną oraz na przetwarzanie moich danych osobowych przez Wydawnictwo Verlag Dashofer Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie przy ul. Senatorskiej 12 w celu realizacji mojego zamówienia, jak również w celach marketingowych. Wydawnictwo zapewnia prawo wglądu i zmiany swoich danych osobowych.

Data: ____ - ____ - 2007 r. Podpis: